TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

FİRMALARIN YURT DIŞI KAYNAKLI DÖVİZLERİNİN TÜRK LİRASINA DÖNÜŞÜMÜNÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞE İLİŞKİN UYGULAMA TALİMATI

HAZİNE VE KURUMSAL OPERASYONLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

26 Ekim 2026

Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı

BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Uygulama Talimatının amacı, 2023/5 sayılı Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe ilişkin uygulama ayrıntılarını düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Uygulama Talimatı, 2023/5 sayılı Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Uygulama Talimatında geçen;

a) Aracı banka: Döviz dönüşüm desteği işlemlerine aracılık eden 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,

b) Aracı ihracatçı: Aracılı ihracat sözleşmesi kapsamında ihracat faaliyeti yapan Dış Ticaret Sermaye Şirketleri, Sektörel Dış Ticaret Şirketleri ile diğer aracı ihracatçıları,

c) Cari oran: 2023/5 sayılı Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğde belirlenen döviz dönüşüm desteği oranını,

ç) Dönüşüm kuru: Firmaların yurt dışı kaynaklı dövizlerinin Türk lirasına çevrildiği gün Merkez Bankası tarafından saat 11.00'de ilan edilen döviz alış kurunu,

d) Döviz dönüşüm desteği: Yurt dışı kaynaklı dövizlerinin Merkez Bankasına satışını gerçekleştiren firmalara bu Uygulama Talimatı kapsamında Merkez Bankasınca sağlanacak desteği,

e) Döviz Pozisyonu Bildirim Formu: Ek: C'de yer alan Döviz Pozisyonu Bildirim Formunu,

f) Döviz pozisyonu oranı: Döviz Pozisyonu Bildirim Formunda yer alan formüle göre hesaplanan oranı,

g) ETGB: Elektronik Ticaret Gümrük Beyannamesini,

ğ) Firma kontrolü: Sermaye ve yönetim ilişkileri çerçevesinde, doğrudan veya dolaylı olarak, bir firmada asgari %50 oranında hisseye veya asgari %50 oranında oy hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sini seçme hakkına veya yönetim kurulu üyelerinin asgari %50'sine sahip olma halini,

h) Firma satış limiti: Firma kârlılığı ve işgücü maliyetinden oluşan katma değer tutarını,

ı) Firmalar: Bankalar ve Merkez Bankasınca belirlenen diğer mali kuruluşlar hariç olmak üzere Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan tüzel kişiliği haiz firmaları,

i) Gümrük beyannamesi: Fiili ihracatın gerçekleşmesi sonucunda kapatılan gümrük beyannamelerini,

j) Limit kullanım dönemi: Takvim yılını,

k) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,

l) NBF: Nakit Beyan Formunu,

m) SMMM: Serbest Muhasebeci Mali Müşaviri,

n) Talep Formu: Ek: B'de yer alan Döviz Dönüşüm Desteği Talep Formunu,

o) YMM: Yeminli Mali Müşaviri,

ö) Yurt dışı kaynaklı döviz: 11/8/1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 2 nci maddesinin (j) bendinde tanımlanan tüm kıymetli madenlerin ihracından kaynaklananlar hariç olmak üzere firmaların;

1) Döviz cinsi ihracat gelirlerini,

2) Yabancılara yurt içinde sunulan hizmetler karşılığında kazanılan döviz tutarları da dahil olmak üzere yurt dışında yerleşiklerden elde ettikleri döviz kazandırıcı hizmet gelirlerinden yurda getirdikleri dövizlerini,

3) Serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yalnızca yurt dışına yaptıkları satışlardan elde ettikleri döviz gelirlerini

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Döviz Dönüşüm Desteğinin Kapsamı ve İşleyişi

İşleme esas döviz cinsleri

MADDE 4- (1) Aracı bankalarca Merkez Bankasına satışı yapılacak döviz cinsleri ABD doları, Euro ve İngiliz sterlinidir. Merkez Bankasınca alım satıma konu olan diğer döviz cinsleri üzerinden yapılan işlemlere ilişkin döviz tutarları aracı banka tarafından ABD doları, Euro veya İngiliz sterlinine dönüştürülerek Merkez Bankasına satılır.

Döviz dönüşüm desteği sağlanması

MADDE 5 – (1) Döviz dönüşüm desteğinden faydalanmak isteyen ihracatçı firmaların,

a) 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi kapsamında Merkez Bankasına satmakla yükümlü oldukları ihracat bedeli dövizlerinin, 18 Mayıs 2026 tarihli Görünmeyen İşlemler Genelgesinin 5 inci maddesi kapsamında döviz kazandırıcı hizmet bedeli dövizlerinin ve

serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yalnızca yurt dışına yaptıkları satışlardan elde ettikleri dövizlerinin aracı banka kanalıyla Merkez Bankasına satışı sırasında talep formu ve döviz pozisyonu bildirim formunu aracı bankaya ibraz ederek döviz dönüşüm desteği talebinde bulunmaları,

b) 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi kapsamında peşin ihracat bedeli olarak getirdikleri dövizlerinin Merkez Bankasına satışı sırasında, gümrük beyanname bilgisi bildirilmeden önce talep formu ile döviz dönüşüm desteği talebinde bulunmaları, döviz satışını takip eden 6 ay içerisinde en az Merkez Bankasına satılan döviz tutarında ve ödeme şekli "Peşin Ödeme" yazılı olan gümrük beyanname bilgisi ile döviz pozisyonu bildirim formunu aracı bankaya bildirmeleri

kaydıyla, Merkez Bankasına satışının gerçekleştiği güne ait dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen tutara cari oran uygulanarak hesaplanan döviz dönüşüm desteği firmalara ödenmek üzere Merkez Bankasınca aracı bankaya aktarılır.

(2) Merkez Bankasına döviz satışının gerçekleştiği gün;

a) Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında Merkez Bankasınca dönüşüm kuru üzerinden satın alınan dövizlerin Türk lirası karşılığı tutarları ile döviz dönüşüm desteği tutarları,

b) Bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında Merkez Bankasınca dönüşüm kuru üzerinden satın alınan dövizlerin Türk lirası karşılığı tutarları

aracı bankanın EFT merkez hesabına masrafsız olarak gönderilir. Bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında ödenecek döviz dönüşüm desteği tutarı ise, ödeme şekli "Peşin Ödeme" yazılı olan gümrük beyannamesi bilgisi ile döviz pozisyonu bildirim formunun aracı bankaya ibrazı sonrasında aracı bankanın EFT merkez hesabına masrafsız olarak gönderilir. Saat 17.30'a kadar sonuçlandırılamayan işlemler için ise söz konusu tutarlar aracı bankanın Merkez Bankası nezdindeki zorunlu karşılık hesabına aktarılır.

(3) Aracı banka tarafından Merkez Bankasının hesabına toplu olarak aktarılan dövizler, Merkez Bankasınca dönüşüm kuru üzerinden satın alınır. Merkez Bankasına satılan dövizler hiçbir surette iade edilmez.

(4) **(Değişik: 26/10/2026)** Döviz pozisyonu oranı yüzde 10'u aşan firmalar döviz dönüşüm desteğinden yararlanamaz. Döviz pozisyonu bildirim formu, belge tarihinden itibaren 3 ay süreyle geçerli olup bu süre içinde aynı form kapsamında birden fazla işlem yapılabilir. Aracı bankalar, her bir döviz dönüşüm desteği başvurusu sırasında bu koşulların sağlandığını kontrol eder.

(5) Firmanın limit kullanım dönemi içinde yararlanabileceği azami döviz dönüşüm desteği tutarı 100.000.000 (yüz milyon) Türk lirasıdır.

(6) **(Değişik: 26/10/2026)** Aracı ihracatçı tarafından yurda getirilen peşin ihracat bedeli olmayan dövizlerin aracı ihracatçılara ürün tedarik/imal eden firmalar adına satışı;

a) Aracı ihracatçı ve tedarikçi/imalatçı firmaların Ek: E'de yer alan Aracılı İhracat Kapsamında Döviz Dönüşüm Desteğinin Tedarikçiye/İmalatçıya Ödenmesine İlişkin Beyannamenin,

b) Aracı ihracatçı ile tedarikçi/imalatçı firma arasında yapılmış aracılı ihracat sözleşmesinin,

c) Tedarikçi/İmalatçı firma ünvanının kayıtlı olduğu ilgili Gümrük Beyannameleri ve bu beyannameler kapsamındaki tedariğe/imalata ilişkin ihraç kayıtlı mal faturalarının

aracı bankaya ibrazı halinde yapılabilir. Bu durumda, bu Uygulama Talimatı bakımından döviz satışının tedarikçi/imalatçı firmaca yapıldığı kabul edilir ve döviz dönüşüm desteği aracı bankaca doğrudan tedarikçi/ imalatçı firmanın hesabına aktarılır. Bu kapsamda gerçekleştirilen işlemlerde, bu maddenin birinci fıkrası uyarınca ibrazı gereken talep formu ve döviz pozisyonu bildirim formu tedarikçi/imalatçı firma tarafından imzalanarak aracı bankaya ibraz edilir. Bu fıkra kapsamındaki işlemlerde, aracı banka en az Merkez Bankasına satılan döviz tutarını karşılayacak kadar ihraç kayıtlı tedarikçi/imalatçı faturası ibraz edildiğini kontrol eder. Bu kontrol yapılırken fatura tutarlarının Merkez Bankasına satılan döviz cinsinden karşılığı, fatura tarihinden bir önceki iş günü Merkez Bankası internet sitesinde saat 15.30'da yayımlanan gösterge niteliğindeki döviz alış kurları veya çapraz kurları üzerinden hesaplanır.

(7) İhracat Genelgesine uygun olarak tedarikçi/imalatçı hesabına gelen, peşin ihracat bedeli olmayan dövizlerin satışında bu maddenin altıncı fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde sayılan belgelerin aracı bankaya ibrazı gereklidir.

(8) Yurt dışından efektif olarak getirilen;

a) Döviz kazandırıcı hizmet ihracatı,

b) Peşin ihracat kapsamında olan mal ihracatı

bedelleri için döviz dönüşüm desteği talepleri kabul edilmez. Yurt dışından efektif olarak getirilen peşin ihracat kapsamında olmayan mal ihracatı bedellerinin satışında, döviz dönüşüm desteği talep edilebilmesi için NBF düzenlenmiş olması zorunludur. NBF ile döviz dönüşüm desteğinden faydalanmak isteyen firmalar NBF'de ilgili mal ihracatına dayanak teşkil eden gümrük beyannamesi bilgilerine yer vererek, dövizlerini yalnızca gümrük beyannamesinin "Finansal ve Bankacılık Verileri" başlıklı 28 numaralı hanesinde yer alan banka aracılığıyla Merkez Bankasına satabilir.

(9) **(Değişik: 26/10/2026)** Bu Uygulama Talimatı kapsamında;

a) Mal ihracatı bedelleri için, 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi uyarınca yalnızca "Bedel getirme ve/veya ihbar süresi içerisinde düzenlenmiştir.", "İhtarname süresi içerisinde düzenlenmiştir." veya "Ek süre içerisinde düzenlenmiştir." açıklamaları belirtilen İhracat Bedeli Kabul Belgesine bağlanan dövizlerin,

b) Döviz kazandırıcı hizmet gelirleri için, kesin fatura tarihinden itibaren 180 gün içerisinde ilgili dövizlerin,

c) Serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yurt dışına yaptıkları satışları için, Serbest Bölge İşlem Formuna göre yurt dışına gönderilmek üzere serbest bölgeden çıkış yapıldığına ilişkin ilgili idarenin onayladığı tarihten itibaren 180 gün içerisinde ilgili dövizlerin

Merkez Bankasına satılması halinde döviz dönüşüm desteğinden faydalanılabilir. İhracat bedeli dövizler için gümrük beyannamesi bilgisi, döviz kazandırıcı hizmet bedeli dövizler için fatura ve serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yurt dışına yaptıkları satışlara ilişkin dövizler için Serbest Bölge Müdürlüğünce onaylı Serbest Bölge İşlem Formu aracı bankaya ibraz edilmedikçe döviz dönüşüm desteğinden faydalanılamaz. Döviz kazandırıcı hizmet bedellerine ilişkin faturaların işlem bazında 15 adetten fazla olması durumunda, ilgili faturalar yerine firma tarafından hazırlanan, YMM veya SMMM tarafından onaylanan, döviz dönüşüm desteğinden yararlanacak firmanın ünvanı ve vergi kimlik numarası ile fatura tarihi, fatura numarası, fatura konusu, fatura döviz tutarı, fatura döviz cinsi, hizmeti alan gerçek/tüzel kişi bilgisi, hizmeti alan gerçek/tüzel kişinin yerleşik olduğu ülke bilgilerini içeren fatura dökümleri aracı bankalarca kabul edilebilir. Firmalarca aracı bankaya ibraz edilen ve aracı bankaca kontrol edilen gümrük beyannamesi, döviz kazandırıcı hizmet bedelleri için fatura veya fatura dökümleri ve Serbest Bölge İşlem Formu bilgileri işleme aracılık eden banka nezdinde elektronik ortamda saklanır.

(10) **(Değişik: 26/10/2026)** Bu Uygulama Talimatı kapsamında, firmalar ETGB ile de döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilir. ETGB sunulan hallerde, firmalardan ETGB bilgisine ek olarak 3 ay boyunca tek bir banka aracılığıyla ETGB'li işlem gerçekleştireceğine ilişkin olarak Ek: D'de yer alan ETGB Kapsamında Döviz Satışına İlişkin Beyanname alınır. Ayrıca, bu zaman diliminde işlemleri yapan aracı bankaca diğer aracı bankalardan işlem yapılmadığına dair en az bir defa teyit alınır.

(11) Döviz kazandırıcı hizmetlere aracılık eden firmalar, sadece verdikleri aracılık hizmetlerinden hak ettikleri dövizleri satarak döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilir. Verilen aracılık hizmetinin tutarı, yurt dışı yerleşiğe hizmeti sunan firmadan alınacak muvafakatname ve aracı tarafından hizmetin sunulduğu yurt dışı yerleşiğe kesilen faturadaki tutar ile yurt içinde hizmeti sunan firmanın aracıya kestiği fatura arasındaki fark dikkate alınarak tespit edilir.

(12) **(Değişik: 26/10/2026)** Aracı bankalar, ihracat işlemine konu bedelsiz ithalat bulunup bulunmadığını talep formundaki firma beyanı üzerinden kontrol eder. Talep formunda bedelsiz ithalat yapıldığının beyan edilmesi halinde, döviz dönüşüm desteğine esas döviz satış tutarının hesaplanmasında, ihracat bedelinden bedelsiz ithalat tutarı düşülerek bulunan tutar esas alınır. Bedelsiz ithalat tutarının tespiti ihracata ilişkin gümrük beyannamesine esas teşkil eden faturalar üzerinden yapılır. Fatura tutarlarının Merkez Bankasına satılan döviz cinsinden karşılığı, fatura tarihinden bir önceki iş günü Merkez Bankası internet sitesinde saat 15.30'da yayımlanan gösterge niteliğindeki döviz alış kurları veya çapraz kurları üzerinden hesaplanır. Bedelsiz ithalat tutarının ihracat bedeline eşit veya ihracat bedelinden fazla olması halinde döviz dönüşüm desteği ödenmez. Bedelsiz ithalat tutarını da kapsayacak şekilde Merkez Bankasına gerçekleştirilen döviz satışları için bu satışları yapan firmalara bu Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası hükümleri uygulanır.

(13) İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Kredisi Uygulama Talimatı ile İhracat ve Döviz Kazandırıcı Hizmetler Reeskont Finansmanı Uygulama Talimatının Ek- 4 üncü maddelerine göre kredi kullanan firmalara, kredi vadesi boyunca döviz dönüşüm desteği sağlanmaz.

(14) **(Ek Fıkra: 26/10/2026)** Aracı kullanarak döviz kazandırıcı hizmet sunan firmalar, aracı firmadan yurt dışı yerleşiklere sunduğu hizmet karşılığı tahsil ettiği dövizleri satarak döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilir. Sunulan hizmetin tutarı hizmeti sunan firmanın aracı bankası tarafından;

a) Hizmeti sunan firmanın kestiği faturalar,

b) Hizmete aracılık eden firmaya yurt dışından gelen bedele ilişkin SWIFT mesajı

üzerinden tespit edilir. Sunulan hizmet bedelinin aracı firmanın bankasına gelmesi durumunda hizmeti sunan firmanın aracı bankası, bedelin yurt dışından geldiğini ve satılmadığını bu Uygulama Talimatının 7 nci maddesinin üçüncü fıkrası hükmünü de dikkate alarak aracı firmanın bankasından teyit eder. Döviz kazandırıcı hizmetin yurt dışı yerleşiğe sunulduğunun tespiti için, döviz kazandırıcı hizmeti sunan firmanın aracı firmaya kestiği faturalarda veya fatura eklerinde, döviz kazandırıcı hizmeti alan gerçek/tüzel kişinin bilgisi ve ülke bilgisi dahil olmak üzere kısa adresi aranır. Bu bilgileri içermeyen faturalar veya fatura ekleri aracı bankaca kabul edilmez. Döviz kazandırıcı hizmeti sunan firmanın döviz dönüşüm desteği kapsamında satabileceği döviz tutarı hiçbir koşulda faturalardaki yurt dışı yerleşiklere verilen döviz kazandırıcı hizmet bedeli toplamını geçemez.

(15) **(Ek Fıkra: 26/10/2026)** Dahilde İşleme Rejimi kapsamında gerçekleştirilen ihracata ilişkin dövizlerin ihracatçı firma tarafından Merkez Bankasına satılması karşılığında döviz dönüşüm desteğinin tedarikçi/imalatçı firmaya ödenmesinin talep edilmesi halinde, aşağıdaki şartların sağlanması zorunludur.

a) Talep formu ve döviz pozisyonu bildirim formu, ihracatçı firma tarafından aracı bankaya ibraz edilir.

b) İhracatçı ve tedarikçi/imalatçı firma tarafından Ek-F'de yer alan “Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında Döviz Dönüşüm Desteğinin Tedarikçiye/İmalatçıya Ödenmesine İlişkin Beyanname” aracı bankaya ibraz edilir.

c) Dahilde İşleme Rejimi kapsamında, ilgili vergi dairesince tecil edilen katma değer vergisinin terkin edildiğine ilişkin tedarikçiye/imalatçıya verilen yazı ve bu yazı ekindeki “3065 sayılı KDV Kanununun Geçici 17 nci maddesi hükmü gereğince KDV tahsil edilmemiştir.” ibaresini içeren faturaların birer (fiziki veya elektronik) örneği aracı bankaya ibraz edilir. Söz konusu yazı ve ekindeki faturaların doğrulanabilir kod üzerinden görüntülenebilmesi halinde aracı banka, bu fıkra kapsamındaki kontrollerini söz konusu kayıtlar üzerinden gerçekleştirir.

ç) Vergi dairesinden alınan terkin yazısının tarihi döviz dönüşüm desteği başvuru tarihinden en fazla bir yıl öncesine ait olabilir. Bu husus aracı bankaca kontrol edilir. Ancak yazı ekindeki faturaların daha eski tarihli olması mümkündür.

d) Merkez Bankasına satılan döviz tutarının, bu fıkra kapsamında ibraz edilen ve ilgili döviz dönüşüm desteği işlemine konu edilen faturaların toplam tutarını aşmadığı aracı bankaca kontrol edilir. Bu kontrolde yalnızca tedarikçi/imalatçı firmanın ilgili ihracatçı firmaya düzenlediği faturalar dikkate alınır. Fatura tutarlarının Merkez Bankasına satılan döviz cinsinden karşılığı, fatura tarihinden bir önceki iş günü Merkez Bankası internet sitesinde saat 15.30'da yayımlanan gösterge niteliğindeki döviz alış kurları veya çapraz kurları üzerinden hesaplanır.

e) Merkez Bankasına satılan dövizin Türk lirası karşılığı ihracatçı firmanın hesabına, döviz dönüşüm desteği tutarı ise doğrudan tedarikçi/imalatçı firmanın hesabına aktarılır.

(16) **(Ek Fıkra: 26/10/2026)** Bu Uygulama Talimatı kapsamında firmalarca ibraz edilmesi gereken formlar ve belgeler ıslak imzalı, e-imzalı veya 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 76 ncı maddesi çerçevesinde belirlenen usul ve esaslara uygun dijital onay yöntemleriyle onaylanmış olması kaydıyla kabul edilebilir.

Firma satış limitleri

MADDE 6 – (1) Firmaların bu Uygulama Talimatı kapsamında limit kullanım dönemi içerisinde Merkez Bankasına satabilecekleri toplam döviz tutarının Türk lirası karşılığı, söz konusu döneme ait firma satış limitini aşamaz. Bir limit kullanım döneminde kullanılmayan firma satış limiti, izleyen limit kullanım dönemine devredilmez.

(2) Firma satış limiti, firma kârlılığı ile 12 aylık işgücü maliyeti verileri esas alınarak Merkez Bankasınca hesaplanır. Firmanın ilgili dönemde zarar etmesi halinde, katma değer tutarı hesaplamasında sadece işgücü maliyeti esas alınır. Söz konusu verilerin Merkez Bankasına ulaşmasını müteakip gerekli işleme, eşleştirme ile kontrol süreçleri yürütülür ve bu süreçlerin tamamlanması üzerine katma değer tutarının hesaplanmasında kullanılacak veriler Merkez Bankasınca kesinleşmiş kabul edilir.

(3) Firma kârlılığının belirlenmesinde, firmalarca Gelir İdaresi Başkanlığına beyan edilen faaliyet kârı tutarı esas alınır. İşgücü maliyeti, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına ibraz edilen ve firmaların sigorta primi hesaplamalarına esas teşkil eden maaş/ücret ödemeleri ile çalışanlar adına ödenen sosyal güvenlik primi tutarları toplamından oluşur.

(4) Firma satış limiti, Merkez Bankasınca yılda iki kere güncellenir. Güncellemelerin Ocak ve Temmuz ayları içerisinde yapılması esastır. Herhangi bir nedenle verilerin Ocak ve Temmuz aylarında temin edilememesi halinde güncelleme işlemi veri teminini müteakip yapılır. Hesaplanan firma satış limiti bu maddenin beşinci fıkrasındaki hüküm saklı kalmak kaydıyla, bir sonraki limit güncelleme tarihine kadar kesinleşmiş kabul edilir.

(5) Merkez Bankası, faaliyet kârı verisi bulunmaması veya faaliyet kârı verisinin firma satış limiti hesaplamasında esas alınmasını engelleyecek nitelikte olağandışı özellikler göstermesi halinde, firma satış limiti hesaplamasını yalnızca işgücü maliyeti üzerinden yapar. Döviz dönüşüm desteği talep eden firmalardan bu kapsamda olanlar, içinde bulunulan limit kullanım dönemindeki firma satış limiti hesaplamasında kullanılan yıla ait mali verileri içeren e-YMM tam tasdik raporuyla faaliyet kârlarını aracı bankalara tevsik etmeleri halinde, e-YMM

tam tasdik raporunda tespit edilen faaliyet kârı tutarı Merkez Bankasınca firma satış limit hesaplamasına dahil edilir.

(6) Firma satış limitinin güncellenmesi durumunda yeni limitin, firmanın ilgili limit kullanım döneminde Merkez Bankasına sattığı toplam döviz tutarının altında kalması halinde, aradaki fark nedeniyle firmadan döviz dönüşüm desteği iadesi talep edilmez. Firma satış limitinin yukarı yönlü güncellenmesi sonucunda kullanılabilir firma satış limiti oluşması halinde ise firma, oluşan yeni firma satış limiti esas alınarak yeniden döviz dönüşüm desteğinden yararlanabilir.

(7) Firma satış limitinin ilgili limit kullanım dönemi içerisinde tamamen kullanılmış olması veya bu maddenin dördüncü fıkrası kapsamında güncelleme yapılması durumunda kullanılabilir firma satış limiti oluşmaması halinde, firma izleyen limit kullanım döneminin başlangıcına kadar döviz dönüşüm desteğinden yararlanamaz.

(8) Firma satış limitleri ile satışı yapılan toplam döviz tutarının firma satış limiti kapsamında kullanımına ilişkin kontroller Merkez Bankasınca yapılır. Firma satış limiti dahilinde firmanın her işlem için Merkez Bankasına satabileceği döviz tutarı belirlenirken, döviz tutarının dönüşüm kuru üzerinden hesaplanan Türk lirası karşılığı dikkate alınır.

(9) Peşin ihracat işlemlerinde, dövizlerin Merkez Bankasına satışı sırasında firma satış limit kontrolleri yapılır ve satılan döviz tutarının dönüşüm kuru üzerinden hesaplanan Türk lirası karşılığı firma satış limitinden düşülür.

(10) Herhangi bir nedenle döviz satışından sonra döviz dönüşüm desteğinden yararlanılamaması veya döviz dönüşüm desteğinin iade edilmesi halinde, söz konusu döviz satışı nedeniyle firma satış limitinden veya bu Uygulama Talimatının 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen azami döviz dönüşüm desteğinden düşülen tutarlar yeniden firma satış limitine veya bu Uygulama Talimatının 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen azami döviz dönüşüm desteğine ilave edilmez.

(11) **(Ek Fıkra: 26/10/2026)** Bu Uygulama Talimatının 5 inci maddesinin altıncı ve on beşinci fıkrası kapsamında döviz dönüşüm desteğinin tedarikçi/imalatçı firmaya ödendiği işlemlerde, Merkez Bankasına satılan döviz tutarının dönüşüm kuru üzerinden hesaplanan Türk lirası karşılığı tedarikçi/imalatçı firmanın firma satış limitinden; ödenen döviz dönüşüm desteği tutarı ise aynı firmanın bu Uygulama Talimatının 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen azami döviz dönüşüm desteği tutarından düşülür.

Aracı bankaların görev, yetki ve yükümlülükleri

MADDE 7- (1) **(Değişik: 26/10/2026)** Aracı banka, SMMM veya YMM tarafından hazırlanmış ve SMMM veya YMM ile firma tarafından onaylanmış döviz pozisyonu bildirim formunu alır ve nezdinde saklar. Döviz pozisyonu bildirim formunun ekinde, formu onaylayan SMMM veya YMM'nin bağlı bulunduğu meslek odasının çalışanlar listesine kayıtlı olduğunu gösteren "Faaliyet Belgesi" nin bulunması zorunludur. Faaliyet Belgesinin aracı bankaya ibrazından itibaren üç ay içinde aynı SMMM veya YMM tarafından düzenlenerek onaylanan diğer döviz pozisyonu bildirim formları bakımından söz konusu faaliyet belgesinin ibrazı yeterlidir. Aracı banka, firmanın kendi nezdindeki döviz varlıklarının forma doğru

yansıtıldığını, formda bildirilen döviz pozisyonu oranının formdaki formüle uygun olarak hesaplandığını, belge üzerinde yer alan karekod veya ilgili meslek kuruluşlarınca sağlanan diğer doğrulama imkanları üzerinden ibraz edilen faaliyet belgesinin geçerliliğini ve doğruluğunu kontrol eder.

(2) Merkez Bankasına satışı yapılacak dövizlerin yurt dışı kaynaklı olduğunun tespiti aracı bankalarca yapılır. Yurt içindeki bankalardan gelen döviz transferlerinin döviz dönüşüm desteğine konu edilebilmesi için transferi yapan yurt içindeki bankadan, bedelin yurt dışından geldiğini gösteren SWIFT mesajının yanı sıra, mal ihracatı için 16 Ocak 2020 tarihli İhracat Genelgesi'nin 8 inci maddesinin yedinci fıkrasındaki belgelerin firma tarafından aracı bankaya tevsik edilmesi şarttır. Aracı bankalar yurt içi bankadan gelen bedelin yurt dışı kaynaklı olduğunu tespit edebilmek için gerekli gördüğü tüm bilgi ve belgeyi firmalardan talep eder. Yurt dışından geldiği tevsik edilmeyen tutarlar için döviz dönüşüm desteği talepleri kabul edilmez.

(3) **(Değişik: 26/10/2026)** İhracat bedelinin firma hesabına geldiği tarih ile döviz dönüşüm desteğinden yararlanma talebinde bulunulan tarih arasındaki zaman diliminde, firmanın hesap bakiyesinin Merkez Bankasına yapılacak döviz satışı tutarının altına düşmediğine ve bakiyenin ihracat bedeli olmayan dövizler ile müsait hale getirilmediğine ilişkin tespit aracı bankaca yapılır. Bu tespitin yapılamadığı durumlarda döviz dönüşüm desteği kapsamında döviz satışı gerçekleştirilmez.

(4) Bu Uygulama Talimatının 5 inci maddesinin altıncı ve yedinci fıkrası kapsamında tedarikçi/imalatçı ve aracı ihracatçı olarak bildirilen firmalar arasında, ihracat kapsamında bir tedarik/imalat ilişkisi bulunduğu, aracı bankaca yapılacak ilave kontrol ve değerlendirmeler ile tevsik edici bilgi ve belgeler üzerinden tespit edilir. Söz konusu ilişkinin tespit edilememesi halinde döviz dönüşüm desteği kapsamında döviz satışı gerçekleştirilmez.

(5) Firmaların döviz kazandırıcı hizmet ihracatı kapsamındaki döviz dönüşüm desteği işlemlerinde, ibraz ettikleri faturalarda yer alan hizmetlerin firma tarafından yurt dışındaki alıcıya sunulduğu, aracı bankaca yapılacak ilave kontrol ve değerlendirmeler ile tevsik edici bilgi ve belgeler üzerinden tespit edilir. Bu tespitin yapılamadığı durumlarda döviz dönüşüm desteği kapsamında döviz satışı gerçekleştirilmez.

(6) Gümrük Beyannamesinin "Finansal ve Bankacılık Verileri" başlıklı 28 numaralı hanesi ile Serbest Bölge İşlem Formunun 10 numaralı hanesinde kayıtlı aracı banka dışındaki bir banka tarafından döviz dönüşüm desteğine aracılık edilmesi durumunda işlemi yapan banka gümrük beyannamesinin 28 numaralı hanesi ile Serbest Bölge İşlem Formunun 10 numaralı hanesinde belirtilen aracı bankadan dönüşüm desteğine konu edilen yurt dışına satış bedelinin daha önce Merkez Bankasına satılmadığına ilişkin teyidini almadan Merkez Bankasına bu Uygulama Talimatı kapsamında döviz satışı yapamaz.

(7) Bu Uygulama Talimatı kapsamında gerçekleştirilecek her türlü işlemin, suç gelirlerinin aklanması ve terörün finansmanının önlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası standartlara uygun gerçekleştirildiğine dair kontroller ile işlemlerin bu Uygulama Talimatına uygun olarak gerçekleştirildiğine ilişkin kontroller aracı bankalarca yapılır. İhlal tespiti

yapılması durumunda, işlemi yapan aracı banka tarafından durum derhal Merkez Bankasına bildirilir.

(8) Aracı bankadan kaynaklanan hatalar ve bildirim farklılıkları nedeniyle Merkez Bankası tarafından aracı bankaya aktarılan fazla tutarlar için Merkez Bankasının ilgili dönemde geçerli olan politika faizi üzerinden aktarımın yapıldığı süre kadar faiz uygulanır. Fazla aktarımın aracı bankanın zorunlu karşılık hesabına kaydedilmesi halinde söz konusu tutar zorunlu karşılık tesislerine sayılmaz.

(9) Merkez Bankasından döviz dönüşüm desteği talep edilecek işlemlerde, aracı banka kaynaklı olduğu ileri sürülen operasyonel hatalara yönelik düzeltme işlemlerinin Merkez Bankasınca kabul edilebilmesi için, hatanın işlem tarihinden itibaren en geç beş iş günü içinde tespit edilmiş olması ve aracı banka kayıtlarıyla tevsik edilmesi gerekir. Söz konusu işlemlere ait bilgi ve belgeler aracı banka nezdinde muhafaza edilir ve talep edilmesi halinde Merkez Bankasına ibraz edilir. Firmalardan kaynaklanan hatalara yönelik düzeltme işlemleri Merkez Bankasınca kabul edilmez.

(10) Aracı bankalar, Merkez Bankası adına ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini döviz cinsinden hesaplar açarak, döviz dönüşüm desteği kapsamında topladıkları taleplere ilişkin dövizleri söz konusu hesaplara aktarır. Bu işlemlere ait bildirimler tam iş günlerinde saat 16.00'ya, yarım iş günlerinde ise saat 12.30'a kadar Merkez Bankasına elektronik ortamda iletilir. Belirtilen saatlerden sonra aracı bankalarca gerçekleştirilen işlemlere ait bildirimler bir sonraki iş günü iletilir.

(11) Aracı bankalarca, Merkez Bankasının hesabına aktarılan dövizlere ilişkin dekontlar ile dönüşümü yapılan tutarlara ait bilgiler Ek: A'da yer alan bildirim formuna uygun olarak aracı bankalarca Merkez Bankasına aynı gün elektronik ortamda bildirilir.

(12) Bu Uygulama Talimatı kapsamında Merkez Bankasına bir gün valörlü olarak transfer edilecek döviz tutarlarına ilişkin bankanın kendi muhabirine göndereceği döviz transferlerinde; pacs009 mesajının End To End Identification alanına "EXCHANGE SUPPORT", Instruction For Creditor Agent-Instruction Information alanına "/BNF/ BANKA ADI EXCHANGE SUPPORT", Creditor Account-Identification-IBAN alanına söz konusu işlemler için Merkez Bankasınca bildirilecek hesaba ilişkin IBAN bilgisi ve Creditor-Financial Institution Identification-BICFI alanına "TCMBTR2A" açıklamaları yazılır.

(13) Merkez Bankasınca aracı bankalardan "Döviz Dönüşüm Desteği İşlemleri Aracı Banka Taahhütnamesi" alınır.

(14) Aracı bankalar, firmalara ödenen döviz dönüşüm desteği tutarının azami yüzde 1'i oranında komisyonu firmalardan tahsil edebilir.

Gerçeğe aykırı beyan ve usulsüz kullanım

MADDE 8- (1) Firmaların döviz dönüşüm desteğinden usulsüz, amaca aykırı veya gerçeğe aykırı bilgi ve belge sunularak faydalandığının tespiti halinde; ödenen döviz dönüşüm desteği tutarları, tespit tarihinde Merkez Bankası tarafından saat 11.00'de ilan edilen döviz alış kuru ile döviz dönüşüm desteği ödemesinde kullanılan dönüşüm kurundan yüksek olanla

çarpılır. Çarpım sonucu elde edilen tutara, döviz satış tarihinden tespitin yapıldığı tarihe kadar geçen süre için tespit tarihinde geçerli olan Merkez Bankasının ilan ettiği en yüksek gecelik borç verme faiz oranı üzerinden hesaplanacak faiz ile doğacak Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi tutarları eklenerek elde edilecek toplam tutar, aracı bankalarca firmalardan tahsil edilip Merkez Bankasına aktarılır. Faizlerin hesaplanmasında bir yıl 365 gün olarak esas alınır.

(2) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında haklarında tespit yapılan firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri, tespit tarihinden itibaren kabul edilmez. Söz konusu firmaların, bu maddenin birinci fıkrası uyarınca hesaplanan tutarın firma tarafından aracı bankaya ödendiği tarihten itibaren döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri, ilk tespitte 1 yıl, sonraki tespitlerde 3 yıl boyunca kabul edilmez. Bu durumda ilgili kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulmasına Merkez Bankasınca karar verilir.

(3) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında Merkez Bankasınca firmanın birbiriyle bağlantılı olduğu değerlendirilen tespitleri, bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sürelerin uygulanması bakımından tek bir tespit sayılır.

(4) Bu maddenin birinci fıkrası uyarınca hesaplanan tutarın ilgili firmaca ödenmesine kadar geçen süre boyunca,

a) İlgili firmanın kontrol ettiği firmaların,

b) İlgili firmayı kontrol eden firmaların,

c) İlgili firmayı kontrol eden gerçek ve tüzel kişilerin kontrol ettiği firmaların

döviz dönüşüm desteği talepleri ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri kabul edilmez. Aracı bankalar bu kapsamda tespit ettiği firmaları Merkez Bankasına bildirmekle yükümlüdür.

(5) Aracı bankalar, şüpheli olarak değerlendirdikleri döviz dönüşüm desteği işlemlerini Merkez Bankasına bildirmekle yükümlüdür.

(6) Aracı bankalar, bu maddenin birinci fıkrası uyarınca hesaplanan tutarın firmalardan tahsil edilerek Merkez Bankasına ödenmesinden sorumludur. Söz konusu tutarın Merkez Bankasınca talep edildiği tarihten itibaren, aracı banka tarafından 1 ay içerisinde Merkez Bankasına aktarılmayan tutarlar, aracı bankanın Merkez Bankası nezdindeki hesaplarından resen tahsil edilir.

(7) Merkez Bankası, bu maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan tespitin niteliği, kapsamı, tekrar durumu ile inceleme, soruşturma veya dava kapsamında ortaya çıkan hususları birlikte değerlendirerek, firmaların döviz dönüşüm desteği ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım taleplerinin bu maddenin ikinci ve sekizinci fıkrasında belirtilen süre ve tutardan bağımsız olarak kabul edilmemesine karar verir.

(8) Firmaların, bu maddenin birinci fıkrası uyarınca yapılan tespitler kapsamında faydalandığı toplam döviz dönüşüm desteği tutarının 100.000 (yüz bin) Türk lirasını aşmadığı

durumlarda, bu maddenin birinci fıkrası kapsamında hesaplanan tutarın firma tarafından aracı bankaya ödenmesi şartıyla bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süre kısıtları uygulanmaz.

İnceleme ve denetim

MADDE 9- (1) Merkez Bankası, bu Uygulama Talimatı kapsamında firmalardan kendi belirleyeceği bilgi ve belgelerin aracı bankaya veya kendisine ibrazını talep edebilir. Firmalarca sunulan veya diğer kaynaklardan edinilen bilgi ve belgeler üzerinden yapacağı değerlendirme sonucunda, şüpheli veya gerekli gördüğü firmaları incelemeye alabilir. Talep edilen bilgi ve belgeleri aracı bankaya veya Merkez Bankasına sunmayan firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri, ilgili bilgi ve belgeler sunulup, inceleme tamamlanana kadar kabul edilmez. İncelemenin aracı banka tarafından yapılmış olması, aracı bankanın Merkez Bankasınca daha sonra yapılacak denetim veya incelemeler ile bu Uygulama Talimatı ve ilgili diğer düzenlemeler kapsamındaki sorumluluğunu ortadan kaldırmaz.

(2) Merkez Bankası, şüpheli gördüğü döviz dönüşüm desteği işlemlerine ilişkin ilave tedbirlerin alınmasını aracı bankalardan talep edebilir.

(3) İnceleme sonucunda haklarında bu Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında tespit yapılan firmaların döviz dönüşüm desteği talebi kabul edilmez. Söz konusu firmalar hakkında bu Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası hükümleri uygulanır. İnceleme sonucunda herhangi bir tespit bulunmaması halinde, incelemenin sonuçlandırıldığı tarihten itibaren firmaların döviz dönüşüm desteği talebi kabul edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Diğer hükümler

MADDE 10- (1) Aracı banka tarafından Merkez Bankasına yapılan döviz transferlerine ilişkin tüm masraflar, aylık olarak toplu bir şekilde aracı banka tarafından gönderilen camt.106 mesajına istinaden ödeme gününde saat 11.00'de Merkez Bankası tarafından ilan edilen döviz alış kuru üzerinden, takip eden ayın son iş gününe kadar Merkez Bankasınca Türk lirası olarak ödenir.

(2) Bu Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki tespitler dışında, döviz dönüşüm desteği tutarının iadesini gerektiren herhangi bir durumun tespit edilmesi halinde, söz konusu tutarlar için iade süreci başlatılır. Firmaların ilgili döviz dönüşüm destek tutarını iade etmemesi halinde, bu Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin altıncı fıkrası uygulanır ve ilgili firmaların döviz dönüşüm desteği talepleri ilgili döviz dönüşüm desteği tutarının firmalardan tahsil edildiği tarihe kadar kabul edilmez.

(3) **(Değişik: 26/10/2026)** Firma satış limitinin ve bu Uygulama Talimatının 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen azami döviz dönüşüm desteğinin kontrolü ile kullanımının takibinde "İhracatçı Firma VKN" alanı esas alınır. Bu çerçevede, Ek: A bildirimlerinde, "İhracatçı Firma VKN" alanına talep formu ile döviz pozisyonu bildirim formu adına düzenlenen ve döviz dönüşüm desteğinden yararlanacak firmanın, "DTSŞ VKN" alanına

aracı ihracatçının, "Ana Ortak VKN" alanına ise varsa ana ortağın/ortakların vergi kimlik numarası yazılır. "Firma Adı" alanına ise "İhracatçı Firma VKN" alanında vergi kimlik numarası bulunan firmanın ünvanı yazılır. Ancak, bu Uygulama Talimatının 5 inci maddesinin on beşinci fıkrası kapsamında Dahilde İşleme Rejimine ilişkin olarak döviz dönüşüm desteğinin tedarikçi/imalatçı firmaya ödendiği işlemlerde, talep formu ve döviz pozisyonu bildirim formunun ihracatçı firma tarafından ibraz edilmesine bakılmaksızın, Ek: A bildirimlerindeki "İhracatçı Firma VKN" alanına döviz dönüşüm desteğinden yararlanacak tedarikçi/imalatçı firmanın vergi kimlik numarası yazılır. "DİR VKN" alanına ise Dahilde İşleme Rejimi kapsamındaki işlemi gerçekleştiren ihracatçı firma ünvanı yazılır.

(4) Firmaların bu Uygulama Talimatı kapsamında tesis edilen işlemlere ilişkin bilgi, belge ve görüş taleplerini aracı bankalar üzerinden Merkez Bankasına iletmesi esastır.

(5) İhracatın firmanın kastı veya kusuru olmaksızın iptal olması halinde dahi, iptal olan ihracat bedeli üzerinden hesaplanan döviz dönüşüm desteği tutarı Merkez Bankasına iade edilir.

(6) Bu Uygulama Talimatı kapsamındaki operasyonel süreçlere ilişkin diğer ayrıntılar Merkez Bankasınca belirlenir.

Mülga Uygulama Talimatı kapsamında döviz almama taahhütleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce firmalarca verilen döviz almama taahhütlerinin yerine getirilmemesi halinde, mülga Uygulama Talimatı hükümleri uygulanır.

Mülga Uygulama Talimatı kapsamında peşin ihracat bedelleri

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce Merkez Bankasına satışı gerçekleştirilen peşin bedellere ilişkin döviz dönüşüm desteği işlemlerinde, mülga Uygulama Talimatı hükümleri uygulanır.

Mülga Uygulama Talimatı kapsamındaki gerçeğe aykırı beyan ve usulsüz kullanım

GEÇİCİ MADDE 3- (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce mülga Uygulama Talimatı kapsamında döviz dönüşüm desteğinden usulsüz olarak yararlandıkları veya Merkez Bankasına ya da aracı bankalara gerçeğe aykırı beyanda bulundukları tespit edilen firmaların, mülga Uygulama Talimatı uyarınca hesaplanan tutarın ödendiği tarihten itibaren 1 yıl sonra, döviz dönüşüm desteği ile Merkez Bankası kaynaklı kredi başvuruları ve kullanım talepleri kabul edilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamındaki firmalar hakkında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra bu Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yeni bir tespit yapılması halinde, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan tespitler, bu Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen sürelerin belirlenmesinde dikkate alınmaz. Bu kapsamda, yürürlük tarihinden sonra yapılan ilk tespit, bu Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin ikinci fıkrası bakımından ilk tespit olarak kabul edilir.

(3) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamındaki firmaların, bu Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında yapılan tespitler dahilinde yararlandığı toplam döviz

dönüşüm desteği tutarının 100.000 (yüz bin) Türk lirasını aşmadığı durumlarda, bu Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında hesaplanan tutarın firma tarafından aracı bankaya ödenmesi şartıyla, bu Uygulama Talimatının 8 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler uygulanmaz.

Kıst dönem hesaplamaları

GEÇİCİ MADDE 4- (1) Uygulamanın yürürlük tarihi olan 1/10/2026 itibarıyla hesaplanacak firma satış limiti, 1/10/2026 tarihi ile 31/12/2026 (bu tarih dahil) tarih aralığını kapsayan limit kullanım döneminde, yalnızca bu döneme mahsus olmak üzere 0,25 katsayısı ile çarpılarak uygulanır. Bu dönem özelinde firmaların 1/10/2026 tarihi öncesinde satmış oldukları döviz tutarları kalan firma satış limiti hesaplamasında dikkate alınmaz.

(2) 1/10/2026 tarihi ile 31/12/2026 (bu tarih dahil) tarih aralığını kapsayan limit kullanım döneminde, bu Uygulama Talimatının 5 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen firmaların yararlanabileceği azami döviz dönüşüm desteği tutarı 0,25 katsayısı ile çarpılarak uygulanır. Bu dönem özelinde firmaların 1/10/2026 tarihi öncesinde yararlanmış oldukları döviz dönüşüm desteği tutarları bu limit kapsamında dikkate alınmaz.

Mülga Uygulama Talimatı

MADDE 11- (1) 26/1/2023 tarihli "Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı" yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Uygulama Talimatı 1 Ekim 2026 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Uygulama Talimatını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.

EKLER:

1- Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerin Dönüşümünün Desteklenmesine İlişkin Form (EK: A)

2- Döviz Dönüşüm Desteği Talep Formu (EK: B)

3- Kontrol İlişkisi Bulunan Firmalar Listesi (EK: B1)

4- Döviz Pozisyonu Bildirim Formu (EK: C)

5- ETGB Kapsamında Döviz Satışına İlişkin Beyanname (EK: D)

6-Aracılı İhracat Kapsamında Döviz Dönüşüm Desteğinin Tedarikçiye/İmalatçıya Ödenmesine İlişkin Beyanname (EK: E)

7- Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında Döviz Dönüşüm Desteğinin Tedarikçiye/İmalatçıya Ödenmesine İlişkin Beyanname (EK: F)

İletişim Bilgileri : Hazine ve Kurumsal Operasyonlar Genel Müdürlüğü

Talimatın Yayımlandığı Tarih
01.10.2026

EK-A	YURTDIŞI KAYNAKLI DÖVİZLERİN DÖNÜŞÜMÜNÜN DESTEKLENMESİNE İLİŞKİN FORM
BİLDİRİM TARİHİ :	01/10/2026
BANKA KODU :	0001
DÖVİZ CİNSİ :	USD
İŞLEM TARİHİ	01/10/2026

İŞLEM BİLGİLERİ

FİRMA ADI	İŞLEM TÜRÜ (E/H/Y)	MATRAH DÖVİZ TUTARI	DÖVİZ TUTARI (A)	DÖVİZ KURU (B)	TL TUTAR (C=A*B)	DESTEK ORANI (%) (D)	DESTEK DÖVİZ TUTARI (E= A*D/100)	DESTEK TL TUTARI (F=B*E)	TOPLAM TUTAR(G=C+F)	İlişkili Bildirim Numası	İlişkili Bildirim Tarihi	Ihracatçı Firma Vkn	Dtss Vkn	Ana Ortak Vkn	İlişkili Vhrib Belge Tarihi	İlişkili Vhrib Belge No	Değerleme Parite Bilgisi	Doviz Satış USD Karşılığı	Dp Tarih	Dp Oran

NOT: FORM HER BİR DÖVİZ CİNSİ İÇİN AYRI AYRI DOLDURULACAKTIR.

EK: B

DÖVİZ DÖNÜŞÜM DESTEĞİ TALEP FORMU

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASINA VE ……..…. BANKASINA

Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı (Uygulama Talimatı) kapsamında, Bankanız aracılığıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına (Merkez Bankası) satılacak …… döviz tutarı için döviz dönüşüm desteğinden yararlanmak amacıyla işbu talep formu tarafımızca düzenlenmiştir.

Bu kapsamda;

Uygulama Talimatında yer alan kuralların aracı banka tarafından tarafımıza açıklandığını, söz konusu kuralları kabul ettiğimizi, Merkez Bankasınca belirlenen firma satış limitimizin yetersiz olduğunun tespit edilmesi halinde döviz dönüşüm desteğinin ödenmeyeceğini, bu talep formu kapsamında satışı yapılan dövizlerin iadesini hiçbir durumda talep etmeyeceğimizi, aracı bankaya ibraz edilen Döviz Pozisyonu Bildirim Formu ve diğer tüm bilgi, belge ve verilerin doğru, eksiksiz ve gerçeğe uygun olduğunu; söz konusu bilgi, belge ve verilerin döviz dönüşüm desteğinden yararlanma koşullarının değerlendirilmesinde esas alınacağını ve gerçeğe aykırı veya eksik beyandan doğabilecek sonuçlardan sorumlu olduğumuzu, döviz dönüşüm desteği ödemelerinin kısmen veya tamamen geri alınmasını gerektiren herhangi bir durumun ortaya çıkması halinde, tahsil edilmesi gereken tutarın ayrıca bir talimatımıza, onayımıza, ihbar veya ihtara gerek olmaksızın aracı banka nezdindeki her türlü hesabımızdan resen tahsil edilmesine ve Merkez Bankasına aktarılmasına peşinen muvafakat ettiğimizi; nezdinizde bulunan, tarafımızca beyan edilen, sunulan veya işlem sürecinde oluşan her türlü bilgi, belge ve verinin Merkez Bankası ve aracı bankalar tarafından;

- Döviz dönüşüm desteği işlemlerinin değerlendirilmesi, gerçekleştirilmesi, izlenmesi ve denetlenmesi,
- Mevzuat gereği yetkili kamu kurum ve kuruluşlarıyla paylaşılması

amaçlarıyla kullanılmasına, kaydedilmesine, saklanmasına, işlenmesine ve paylaşılmasına muvafakat ettiğimizi, bankacılık ve kambiyo mevzuatı çerçevesinde gerekli bilgilendirmenin tarafımıza yapıldığını ve açık rızamızın bulunduğunu gayrikabili rücu olarak kabul eder, döviz dönüşüm desteğine yönelik talebimizin bu çerçevede işleme alınmasını arz ederiz.

Ayrıca, bu Uygulama Talimatının 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ve 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında kontrol ilişkisi bulunan firmalara ilişkin bilgiler, işbu talep Formunun ayrılmaz bir parçası olan EK-B1 Kontrol İlişkisi Bulunan Firmalar Listesinde eksiksiz olarak beyan edilmiştir.

EK-B1 kapsamında beyan edilen bilgilerin tam, doğru ve güncel olduğunu; kontrol ilişkisi kapsamında bildirilmesi gereken herhangi bir firma veya kişinin eksik bırakılmadığını; beyan edilen bilgilerde meydana gelecek değişiklikleri aracı bankaya bildireceğimizi ve gerçeğe aykırı veya eksik beyanda bulunulması halinde Uygulama Talimatında öngörülen hükümlerin uygulanacağını kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

İşbu talep formu konusu ihracat işlemi kapsamında bedelsiz ithalat yapılıp yapılmadığına ilişkin beyanımız aşağıdadır.

☐ Bedelsiz ithalatımız var ☐ Bedelsiz ithalatımız yok

Bedelsiz İthalat Tutarı: …….

Tarih:
Firma VKN ve Ünvanı:
Yetkili Kişi(ler) ve İmzalar:

EK-B1

KONTROL İLİŞKİSİ BULUNAN FİRMALAR LİSTESİ[1]

Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı (Uygulama Talimatı)'nın 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi ve 8 inci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamında kontrol ilişkisi türleri;

A: Firmamızın kontrol ettiği firmalar

B: Firmamızı kontrol eden firmalar

C: Firmamızı kontrol eden gerçek veya tüzel kişilerin kontrol ettiği firmalar

aşağıda yer alan tabloda beyan edilmiştir.

Sıra No	Firma Ünvanı	VKN	Kontrol İlişkisi Türü	Kontrol Eden Gerçek/Tüzel Kişinin Adı/Ünvanı
1			A/B/C	
2			A/B/C	
…..			A/B/C	

Bu tabloda beyan edilen bilgilerin tam, doğru ve güncel olduğunu, kontrol ilişkisi kapsamında bildirilmesi gereken herhangi bir firma veya kişinin eksik bırakılmadığını; beyan edilen bilgilerde meydana gelecek değişiklikleri aracı bankaya bildireceğimizi, bu beyandan sonraki döviz dönüşüm desteği taleplerimizde beyan edilen bilgilerde değişiklik olması halinde güncel listeyi aracı bankaya ibraz edeceğimizi ve gerçeğe aykırı veya eksik beyanda bulunulması halinde Uygulama Talimatında öngörülen hükümlerin uygulanacağını kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

Tarih:

Firma VKN ve Ünvanı:

Yetkili Kişi(ler) ve İmzalar:

[1] Bu listenin firma tarafından aracı bankaya daha önce iletilmiş olması ve listede herhangi bir güncelleme gereği bulunmaması halinde, aracı bankaya daha önce ibraz edilen liste geçerli kabul edilir.

			EK: C
DÖVİZ POZİSYONU BİLDİRİM FORMU (Satır, sütun silmeyiniz. Tutarları, boşluk bırakmadan sadece sayı ile yazınız. Bu form döviz dönüşüm desteği işlemlerinde, düzenleme tarihinden itibaren 3 ay süreyle geçerlidir.)			**Düzenleme Tarihi:**
Firma Ünvanı			
VKN		**Telefon / E-posta**	
I - AKTİF (DÜZENLEME TARİHİNDEKİ DÖVİZ VE ALTIN VARLIKLARI)	**TL KARŞILIĞI**	**II - PASİF (DÜZENLEME TARİHİNDEKİ DÖVİZ VE ALTIN YÜKÜMLÜLÜKLERİ)**	**TL KARŞILIĞI**
1.1. Kasa		2.1. Mali Borçlar	
1.2. Alınan Çekler		2.1.1. Krediler	
1.3. Bankalar		2.1.1.1. Yurt İçi Krediler	
1.3.1. Yurt İçi Mevduat		2.1.1.2. Yurt Dışı Krediler	
1.3.2. Yurt Dışı Mevduat		2.1.2 Finansal Kiralama Borçları	
1.4. Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri		2.1.3. Çıkarılmış Menkul Kıymetler	
1.5. Diğer Hazır Değerler		2.1.4. Diğer Mali Borçlar	
1.6. Menkul Kıymetler		2.2. Ticari Borçlar	
1.7. Ticari Alacaklar		2.2.1. Yurt İçi Ticari Borçlar	
1.7.1. Yurt İçi Ticari Alacaklar		2.2.2. Yurt Dışı Ticari Borçlar	
1.7.2. Yurt Dışı Ticari Alacaklar		2.3. Ortaklara, İştiraklere ve Bağlı Ortaklıklara Borçlar	
1.8. Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar		2.4. Diğer Borçlar	
1.9. Diğer Alacaklar		2.5. Avanslar	
1.10. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri		2.6. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hak Edişleri	
1.11. Gelir Tahakkukları		2.7. Gider Tahakkukları	
A. Hazır Döviz Varlıkları Toplamı (1.1 + 1.2. + 1.3 - 1.4 + 1.5 + 1.6 + 1.8)		**B. Net Satış Hasılatı (TL)**	
C. Aktif (TL/YP Tüm Varlıklar) Toplamı (TL)		**Döviz Pozisyonu Oranı (A / maks{B, C})**	
Döviz Pozisyonu Oranının Uygunluğu			

Bu formda bildirilen fiziki döviz ve altın kıymetlerini form düzenleme tarihinde saydığımı, kaydi döviz ve altın varlıklarının form düzenleme tarihindeki bakiyesini hesap ekstresi, senet ve sözleşme gibi belgeler üzerinden tespit ettiğimi ve formdaki tüm bilgileri form açıklamalarına uygun olarak doğru, tam ve eksiksiz olarak doldurduğumu beyan ederim.

İmza/Kaşe

Ad soyad

YMM/SMMM

Bu formda yer alan firmamıza ait bilgilerin Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve aracı banka ile paylaşılmasına izin verdiğimizi, doğru, tam ve eksiksiz olduğunu beyan ederiz.

Genel Müdür imzası ve kaşesi

Finans Müdürü imzası ve kaşesi

Döviz Pozisyonu Oranı:

$$\frac{\text{1.1. Kasa + 1.2. Alınan Çekler + 1.3. Bankalar — 1.4.Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri + 1.5. Diğer Hazır Değerler + 1.6. Menkul Kıymetler + 1.8. Ortak, İştirak ve Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar}}{\text{Aktif veya Net Satış Hasılatından Büyük Olan Tutar}}$$

Açıklamalar:

(1) Formun doldurulmasında www.tcmbveri.gov.tr adresinde yer alan "Sistemik Risk Veri Takip Sistemi Açıklama Formu" dokümanında yer alan açıklamalar dikkate alınır.

(2) Döviz Pozisyonu Bildirim Formu YMM/SMMM tarafından hazırlanarak imzalandıktan sonra firma yetkilileri tarafından formda yer alan bilgilerin doğruluğu teyit edilerek imzalanır ve aracı bankaya ibraz edilir.

(3) Form aracı bankaya ıslak imzalı veya elektronik imzalı ibraz edilir. Form birden fazla aracı bankaya ibraz edilecekse ihtiyaç duyulan sayıda nüsha hazırlanarak imzalanır.

(4) Bildirim düzenleme tarihindeki altın/döviz varlıklarının TL karşılığı, döviz varlıkları için TCMB tarafından içinde bulunulan yılın ilk iş günü ilan edilen döviz alış kurları; altın varlıkları için Borsa İstanbul tarafından içinde bulunulan yılın ilk iş günü ilan edilen altın fiyatları üzerinden hesaplanarak yazılır.

(5) Döviz veya altına endeksli varlık, döviz veya altın varlık olarak sayılır.

(6) Döviz pozisyonu oranı hesaplamasında kullanılmayan taralı alanlar doldurulmayacaktır.

(7) Aktif toplam tutarı Gelir İdaresi Başkanlığına verilen yıllık beyannamelerde raporlanan en güncel yıl sonu bilanço aktif tutarı, net satış hasılatı ise aynı beyannamede yer alan yıllık net satış hasılatı toplamıdır.

(8) Verilen çekler ve ödeme emirleri pozitif değer olarak raporlanır. Ancak hazır döviz varlıkları toplamı ile döviz pozisyonu oranı hesaplamasında bu değerin çıkarılması gerektiğine dikkat edilmelidir.

(9) Firmada Genel Müdür ve/veya Finans Müdürü ünvanlı yetkili bulunmaması halinde söz konusu kuralın kıyasen uygulanması yoluyla şirketi temsile yetkili üst düzey yetkili veya yetkililerce formun imzalanması mümkündür.

EK:

SMMM veya YMM'nin bağlı olduğu meslek odasından çalışanlar listesinde kayıtlı olduğu gösteren "Faaliyet Belgesi"

EK: D

ETGB KAPSAMINDA DÖVİZ SATIŞINA İLİŞKİN BEYANNAME

.....BANKASINA

Firmamız, "Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı (Uygulama Talimatı)" nın 5 inci maddesinin onuncu fıkrası kapsamında;

-ETGB konusu ihracat işlemlerimize ilişkin yurt dışı kaynaklı döviz bedellerinin Türk lirasına dönüşümüne yönelik işlemlerimizi, üç (3) aylık süre boyunca yalnızca bankanız nezdinde gerçekleştireceğimizi,

-Bu süre içerisinde başka herhangi bir banka aracılığıyla anılan kapsamda döviz satışı, döviz dönüşüm desteği başvurusu veya benzeri bir işlem yapmayacağımızı,

-Aksi bir durumun tespiti halinde, ilgili mevzuat ve Uygulama Talimatı çerçevesinde doğabilecek tüm sorumluluğun tarafımıza ait olduğunu

gayrikabili rücu kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

İşbu beyan, ETGB'ye dayalı döviz dönüşüm desteğinden yararlanılmasına esas olmak üzere düzenlenmiş olup, gerçeğe aykırı beyanda bulunulması halinde doğacak her türlü hukuki, idari ve mali sonuç tarafımıza aittir.

Tarih:

Firma VKN ve Ünvanı:

Yetkili Kişi(ler) ve İmzalar:

EK: E

ARACILI İHRACAT KAPSAMINDA DÖVİZ DÖNÜŞÜM DESTEĞİNİN TEDARİKÇİYE/İMALATÇIYA ÖDENMESİNE İLİŞKİN BEYANNAME

.....BANKASINA

"Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı (Uygulama Talimatı)" nın 5 inci maddesinin altıncı ve yedinci fıkrası uyarınca;

-Aracılı ihracat sözleşmesi kapsamında döviz dönüşüm desteği işlemi yaptığımızı,
-Aracılı ihracat sözleşmemizi aracı bankaya ibraz ettiğimizi,
-Döviz dönüşüm desteği talebiyle sattığımız ihracat bedellerinin aşağıda listesine yer verilen GB ve faturalardan kaynaklandığını,
-Listede bilgilerine yer verilen GB'lerde tedarikçi/imalatçı firmanın kayıtlı olduğunu,
-Listedeki GB ve fatura eşleşmesinin doğru olduğunu, listedeki her bir GB kapsamındaki tedariğin/imalatın GB'nin hizasındaki faturalar ile yapıldığını,
-Listedeki faturaların başka döviz dönüşüm desteği işlemlerinde kullanılmadığını,
-Ekli tabloda yer verilen ihracatlar kapsamında yapılan döviz dönüşüm desteği işleminde, satılan dövizin TL karşılığının aracı ihracatçının hesabına ödeneceğini, yapılacak döviz dönüşüm desteği ödemesinden kaynaklanan alacağın aracı ihracatçı firma tarafından tedarikçi/imalatçı firmaya temlik edildiğini, buna göre döviz dönüşüm desteği ödemesinin doğrudan tedarikçinin/imalatçının hesabına yatırılacağını*,
-Aksi bir durumun tespiti halinde, ilgili mevzuat ve Uygulama Talimatı çerçevesinde doğabilecek tüm sorumluluğun tarafımıza ait olduğunu,

gayrikabili rücu kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

İşbu beyan, aracılı ihracat kapsamındaki döviz dönüşüm desteğinden yararlanılmasına esas olmak üzere düzenlenmiş olup, gerçeğe aykırı beyanda bulunulması halinde doğacak her türlü hukuki, idari ve mali sonuç tarafımıza aittir.

Aracı İhracatçı Firma Yetkilileri	Tedarikçi/İmalatçı Firma Yetkilileri
Ad, Soyad, İmza	Ad, Soyad, İmza

* Döviz dönüşüm desteğinin doğrudan tedarikçi/imalatçı tarafından hak edildiği hallerde bu ifadeye yer verilmez.

Aracı İhracatçı Firma Ünvanı:	
Aracı İhracatçı Firma VKN:	
Tedarikçi/İmalatçı Firma Ünvanı:	
Tedarikçi/İmalatçı Firma VKN:	
Döviz Dönüşüm Desteği İşlem No.	

Aracılı İhracat Sözleşmesiyle Döviz Dönüşüm Desteği Kapsamında Bedeli Satılan İhracat Bilgileri			
Aracı İhracatçı GB no.	Aracı İhracatçı GB tutarı	Tedarikçi/İmalatçı Fatura no.	Tedarikçi/İmalatçı Fatura tutarı

EK: F

DAHİLDE İŞLEME REJİMİ KAPSAMINDA DÖVİZ DÖNÜŞÜM DESTEĞİNİN TEDARİKÇİYE/İMALATÇIYA ÖDENMESİNE İLİŞKİN BEYANNAME

.....BANKASINA

"Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı (Uygulama Talimatı)" nın 5 inci maddesinin on beşinci fıkrası uyarınca;

-Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında döviz dönüşüm desteğinin tedarikçiye/imalatçıya ödenmesine yönelik işlem yaptığımızı,

-Ekli listede yer verilen faturaların ihracatçı firmaya kesildiğini ve 3065 sayılı KDV Kanununun Geçici 17 nci maddesi hükmü gereğince KDV tahsil edilmemiştir" ifadelerini içerdiğini,

-İlgili vergi dairesi tarafından bu faturalara ilişkin olarak tecil edilen katma değer vergisinin terkin edildiğine dair tedarikçiye/imalatçıya verilen yazının bir örneğinin aracı bankaya ibraz edildiğini ve listedeki faturaların söz konusu yazı ekinde yer aldığını,

-Listedeki faturaların başka döviz dönüşüm desteği işlemlerinde kullanılmadığını,

-Aksi bir durumun tespiti halinde, ilgili mevzuat ve Uygulama Talimatı çerçevesinde doğabilecek tüm sorumluluğun firmalarımıza ait olduğunu,

-Bu beyanname kapsamındaki döviz dönüşüm desteği işleminde, satılan dövizin TL karşılığının aracı ihracatçının hesabına ödeneceğini, yapılacak döviz dönüşüm desteği ödemesinden kaynaklanan alacağın ihracatçı firma tarafından tedarikçi/imalatçı firmaya temlik edildiğini, buna göre döviz dönüşüm desteği ödemesinin doğrudan tedarikçinin/imalatçının hesabına yatırılacağını,

-Bu beyanname kapsamındaki döviz dönüşüm desteği işleminde, tedarikçi/imalatçının döviz satış limitinden ve azami döviz dönüşüm desteği tutarından düşüm yapılacağını

gayrikabili rücu kabul, beyan ve taahhüt ederiz.

İşbu beyan, Dahilde İşleme Rejimi kapsamında döviz dönüşüm desteğinden tedarikçi/imalatçının yararlanılmasına esas olmak üzere düzenlenmiş olup, gerçeğe aykırı beyanda bulunulması halinde doğacak her türlü hukuki, idari ve mali sonuç tarafımıza aittir.

İhracatçı Firma Yetkilileri	Tedarikçi/İmalatçı Firma Yetkilileri
Ad, Soyad, İmza	Ad, Soyad, İmza

İhracatçı Firma Ünvanı:	
İhracatçı Firma VKN:	
Tedarikçi/İmalatçı Firma Ünvanı:	
Tedarikçi/İmalatçı Firma VKN:	
Döviz Dönüşüm Desteği İşlem Numarası:	

Dahilde İşleme Rejimi Kapsamında Tedarikçi/İmalatçı Tarafından İhracatçı Adına Düzenlenen Fatura Bilgileri					
Fatura Numarası	Fatura Tarihi	Fatura Para Birimi	Fatura Tutarı	Tutarın Satılan Döviz Cinsi Karşılığı*	Tutarın Satıldığı Döviz Cinsi
Toplam					

*Fatura tutarının döviz dönüşüm desteği işlemi kapsamında satılan döviz cinsinden karşılığı, fatura tarihinden bir önceki iş günü Merkez Bankası internet sitesinde saat 15.30'da yayımlanan gösterge niteliğindeki döviz alış kurları veya çapraz kurları üzerinden hesaplanır.